

Συμμετοχή των εργαζομένων στη διοίκηση της επιχείρησης στην Γερμανία

Η συμμετοχή των εργαζομένων στη διοίκηση της επιχείρησης αφορά λίγο πολύ όλους – τους εργαζομένους από το εξωτερικό όσο και τους Γερμανούς. Διότι τα συμβούλια εργαζομένων υπάρχουν για όλους τους εργαζόμενους στην εταιρεία. Αλλά τι είναι αλήθεια ένα συμβούλιο εργαζομένων; Ποια είναι τα καθήκοντά του και τι πλεονεκτήματα έχει; Η Ομοσπονδία Γερμανικών Συνδικάτων το εξηγεί απλά και κατανοητά - σε 11 διαφορετικές γλώσσες.

1. Τι είναι ένα συμβούλιο εργαζομένων;

Το συμβούλιο εργαζομένων εκπροσωπεί τα συμφέροντα των εργαζομένων στην εταιρεία και μπορεί να διαπραγματευτεί με τον εργοδότη για λογαριασμό τους. Γι' αυτό έχει δικαιώματα που ορίζονται σε έναν ξεχωριστό νόμο («Καταστατικός νόμος επιχειρήσεων») και πρέπει να τηρούνται από τον εργοδότη. Τα δικαιώματα αυτά αποκालούνται δικαιώματα συμμετοχής των εργαζομένων στη διοίκηση της επιχείρησης. Γι' αυτό στη λειτουργία των συμβουλίων εργαζομένων μιλάει κανείς και για συμμετοχή των εργαζομένων στη διοίκηση της επιχείρησης. Στην Γερμανία μπορούν οι εργαζόμενοι να εκλέγουν ένα συμβούλιο εργαζομένων κάθε τέσσερα χρόνια με μυστική ψήφο. Τα συμβούλια εργαζομένων υπερασπίζονται όλους τους εργαζομένους, ανεξάρτητα από την καταγωγή ή το καθεστώς παραμονής τους. Υπερασπίζονται επίσης τους προσωρινούς εργαζόμενους.

2. Ποια καθήκοντα έχει ένα συμβούλιο εργαζομένων;

Σε γενικές γραμμές ένα συμβούλιο εργαζομένων προσέχει ώστε όλες οι διατάξεις υπέρ των εργαζομένων, δηλ. νόμοι, συλλογικές συμβάσεις, εταιρικές συμβάσεις κ.λπ., να τηρούνται από τον εργοδότη.

Σε ορισμένα θέματα, ο εργοδότης πρέπει μόνο να ενημερώσει ή να ακούσει το συμβούλιο εργαζομένων. Σημαντικό: Πριν από κάθε απόλυση πρέπει να γίνεται ακρόαση του συμβουλίου εργαζομένων. Σε άλλους τομείς, το συμβούλιο εργαζομένων έχει πιο διευρυμένα δικαιώματα και μπορεί να έχει λόγο σε συγκεκριμένες αποφάσεις – γι' αυτό εδώ γίνεται λόγος για δικαιώματα συμμετοχής των εργαζομένων στη διοίκηση της επιχείρησης:

- Ώρες εργασίας, πρόγραμμα βαρδιών και υπερωρίες
- Κατάταξη, μπόνους απόδοσης και αμοιβή με το κομμάτι
- Εκπαίδευση και μετεκπαίδευση

- Προστασία εργασίας
- Προστασία δεδομένων
- Διαδικασίες εργασίας και διαμόρφωση των χώρων εργασίας

Το συμβούλιο εργαζομένων πρέπει επίσης να διασφαλίζει ότι οι εργαζόμενοι δεν βρίσκονται σε μειονεκτική θέση λόγω της καταγωγής, της εθνικότητας, του φύλου, της σεξουαλικής ταυτότητας, της θρησκείας, των πολιτικών απόψεων ή των συνδικαλιστικών τους δραστηριοτήτων. Στα καθήκοντά του περιλαμβάνονται επίσης η πρόωθηση της ένταξης ξένων εργαζομένων και η απαίτηση από τους εργοδότες για καταπολέμηση του ρατσισμού στην εταιρεία.

3. Ποια δικαιώματα έχει ένα συμβούλιο εργαζομένων;

Μόνο τα συμβούλια εργαζομένων, κι όχι οι μεμονωμένοι εργαζόμενοι, μπορούν να ασκήσουν τα δικαιώματα συμμετοχής στη διοίκηση από το νόμο. Χωρίς συμβούλιο εργαζομένων δεν υπάρχει πραγματική συμμετοχή στη διοίκηση.

Ένα συμβούλιο εργαζομένων που έχει εκλεγεί, δεν επιτρέπεται να διαλυθεί από τον εργοδότη.

4. Ποια πλεονεκτικά έχει για εσάς ένα συμβούλιο εργαζομένων;

Επιχειρήσεις με συμβούλια εργαζομένων

- πληρώνουν κατά μέσο όρο μεγαλύτερους μισθούς και ημερομίσθια, καθώς συχνά ισχύει συλλογική σύμβαση
- έχουν θέσεις εργασίας, που είναι ασφαλείς
- είναι πιο διαφανείς και δίκαιες
- ρυθμίζουν το συνταξιοδοτικό
- φροντίζουν για καλύτερη ισορροπία εργασίας-ζωής
- προσφέρουν περισσότερες μετεκπαιδεύσεις
- είναι πιο παραγωγικές
- επενδύουν πιο πολύ σε οικολογικά μέτρα

Σε περίπτωση ερωτημάτων ή προβλημάτων στον εργασιακό χώρο μπορείτε ανά πάσα στιγμή να απευθύνεστε στο συμβούλιο εργαζομένων.

5. Πόσοι εργαζόμενοι και πάνω πρέπει να υπάρχουν ώστε να δικαιούνται συμβούλιο εργαζομένων;

Σε όλες τις επιχειρήσεις μπορούν από πέντε εργαζόμενοι και πάνω να εκλέξουν συμβούλιο εργαζομένων. Το μέγεθος του συμβουλίου εργαζομένων εξαρτάται από τον αριθμό των εργαζομένων:

- 5-20 εργαζόμενοι: 1 μέλος συμβουλίου εργαζομένων
- 21-50 εργαζόμενοι: 3 μέλη συμβουλίου εργαζομένων
- 51-100 εργαζόμενοι: 5 μέλη συμβουλίου εργαζομένων
- 101-200 εργαζόμενοι: 7 μέλη συμβουλίου εργαζομένων
- κ.λπ.

Όσοι περισσότεροι οι εργαζόμενοι, τόσο μεγαλύτερο και το συμβούλιο εργαζομένων.

6. Ποιος επιτρέπεται να εκλέγει το συμβούλιο εργαζομένων;

Όλοι οι εργαζόμενοι άνω των 16 ετών επιτρέπεται να παίρνουν μέρος στην εκλογή του συμβουλίου εργαζομένων. Η υπηκοότητα δεν παίζει κανέναν ρόλο. Μπορούν να ψηφίσουν και:

- Εκπαιδευόμενοι
- Εργαζόμενοι μερικής απασχόλησης
- Έκτακτοι εργαζόμενοι
- Προσωρινοί εργαζόμενοι που είναι στην εταιρεία για περισσότερο από 3 μήνες

7. Ποιος μπορεί να γίνει μέλος ενός συμβουλίου εργαζομένων;

Οι υποψήφιοι για το συμβούλιο εργαζομένων πρέπει να είναι τουλάχιστον 18 ετών και να εργάζονται για την εταιρεία για τουλάχιστον έξι μήνες.

Όποιος είναι μέλος του συμβουλίου εργαζομένων ή είναι υποψήφιος για το συμβούλιο εργαζομένων απολαμβάνει επίσης ειδικής προστασίας έναντι απόλυσης. Μπορείτε να μάθετε περισσότερες λεπτομέρειες από τη Ομοσπονδία Γερμανικών Συνδικάτων:

<http://www.dgb.de/gewerkschaften-im-dgb>

8. Πότε μπορεί κανείς να εκλέξει ένα συμβούλιο εργαζομένων;

Σε επιχειρήσεις χωρίς συμβούλιο εργαζομένων μπορεί ανά πάσα στιγμή να γίνουν εκλογές για πρώτη φορά.

Όπου υπάρχουν ήδη συμβούλια εργαζομένων, εκλογές γίνονται κάθε τέσσερα χρόνια – την επόμενη φορά στο χρονικό διάστημα από Μάρτιο μέχρι Μάιο του 2026.

9. Έχουν όλες οι επιχειρήσεις συμβούλιο εργαζομένων;

Δυστυχώς υπάρχουν πολλές επιχειρήσεις χωρίς συμβούλιο εργαζομένων. Μικρές επιχειρήσεις όπως π.χ. οδοντιατρεία, καπνοπωλεία, καταστήματα υδραυλικών ειδών έχουν συχνά λιγότερους από πέντε υπαλλήλους. Και σε κάπως μεγαλύτερες επιχειρήσεις, συχνά δεν υπάρχει συμβούλιο εργαζομένων, επειδή οι εργαζόμενοι δεν βλέπουν καμία χρησιμότητα σε αυτό. Ή δεν το παίρνουν απόφαση να ξεκινήσουν τις εκλογές. Σε μεγαλύτερες επιχειρήσεις, ιδίως στον βιομηχανικό τομέα, υπάρχει σχεδόν πάντα συμβούλιο εργαζομένων.

Η πρωτοβουλία για τη εκλογή συμβουλίου εργαζομένων πρέπει να προέλθει από το εργατικό δυναμικό.

Ο εργοδότης πρέπει να είναι ουδέτερος. Δεν επιτρέπεται να αναμειχθεί. Εάν θελήσει να εμποδίσει τη σύσταση συμβουλίου εργαζομένων, υπόκειται σε δίωξη!

10. Ποια είναι η διαφορά μεταξύ ενός συμβουλίου εργαζομένων κι ενός συνδικάτου;

Το συμβούλιο εργαζομένων εκλέγεται από όλους τους εργαζομένους και εκπροσωπεί όλους τους εργαζομένους της επιχείρησης.

Αντίθετα ένα συνδικάτο δεν συνδέεται με μία επιχείρηση, αλλά είναι αρμόδιο για έναν ή περισσότερους κλάδους. Εκεί, το συνδικάτο εκπροσωπεί τα συμφέροντα των εργαζομένων στο σύνολό τους και διαπραγματεύεται συλλογικές συμβάσεις, για παράδειγμα, που ρυθμίζουν, μεταξύ άλλων, τον μισθό, το εβδομαδιαίο ωράριο και το δικαίωμα άδειας και ισχύουν για τους εργαζόμενους στον αντίστοιχο κλάδο. Οποιοσδήποτε μπορεί να γίνει μέλος ενός συνδικάτου. Τα οκτώ μεγαλύτερα συνδικάτα στην Γερμανία είναι μέλη της Ομοσπονδίας Γερμανικών Συνδικάτων:

- Συνδικάτο Σιδηροδρόμων και Κυκλοφορίας (EVG)
- Συνδικάτο της Αστυνομίας (GdP)
- Συνδικάτο Παιδείας και Επιστήμης (GEW)
- Βιομηχανικό Συνδικάτο Κατασκευών-Γεωργίας-Περιβάλλοντος (IG BAU)
- Βιομηχανικό Συνδικάτο Ορυχείων-Χημείας-Ενέργειας (IG BCE)
- Βιομηχανικό Συνδικάτο Μετάλλων (IGM)
- Διατροφή-Ψυχαγωγία-Εστιατόρια (NGG)
- Ένωση Συνδικάτων Υπηρεσιών (ver.di)

Τα συμβούλια εργαζομένων και τα συνδικάτα έχουν πολύ παρόμοιους στόχους. Συχνά τα συνδικάτα υποστηρίζουν τα συμβούλια εργαζομένων κατά την ίδρυσή τους. Εκτός αυτού, τα συνδικάτα προσφέρουν επίσης π.χ. σεμινάρια σχετικά με τις εργασίες των συμβουλίων εργαζομένων, κι ενημερώνουν και συμβουλεύουν τα συμβούλια εργαζομένων.